

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en
Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 21 april 2021
Uw kenmerk: LH-21/0010
Datum: 30 april 2021
Kenmerk: RvA 40-21

Onderwerp: Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 32, vijfde lid, van de Landsverordening voortgezet onderwijs (AB 1989 no. GT 103) (Bijzonder besluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. 2021)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 32, vijfde lid, van de Landsverordening voortgezet onderwijs (AB 1989 no. GT 103) (Bijzonder besluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. 2021), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Bij de aanbidding van het ontwerp - dat door de Raad op 21 april 2021 is ontvangen - werd aan hem verzocht om dit met voorrang te behandelen en, zo mogelijk advies uit te brengen vóór 27 april 2021. Vooropgesteld zij, dat de Raad zich niet aan termijnstellingen gebonden acht en dat door hem uitsluitend als 'spoedstuk' worden aangemerkt die ontwerpen of adviesaanvragen, ten aanzien waarvan door de voorzitter van de Staten, de ministerraad of door de minister-president gemotiveerd een spoedbehandeling is gevraagd.¹ Nu in casu aan de voorwaarde van een motivering van een verzoek om spoedadvies niet is voldaan, is het ontwerp derhalve niet als spoedstuk door de Raad behandeld.

Voormeld verzoek om spoedadvies heeft de Raad enigszins bevreemd, te meer nu de data van examinering van de middelbare scholieren objectief voorzienbaar waren. Het ontwerp had dan ook op een eerder tijdstip in procedure kunnen worden gebracht. De Raad wil in dit kader het belang van een reële wetgevingsplanning benadrukken en adviseert om hiertoe het in het verleden bestaande wetgevingsoverleg tussen alle actoren die betrokken zijn bij de totstandkoming van wetgeving opnieuw op te starten.

---

¹ Beleid van de Raad ten aanzien van spoedstukken en termijnstellingen d.d. 21 januari 2004. Vindplaats: www.rva.aw/pages/wp-content/uploads/PDF/behandeltermijn.pdf.

2. Het ontwerp strekt tot de totstandkoming van afwijkende bepalingen inzake het eindexamen voortgezet onderwijs in het schooljaar 2020-2021 in verband met de gevolgen die de maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-crisis hebben gehad op het onderwijs. Beoogd wordt om tijdelijk enige examenvoorschriften te flexibiliseren ter mitigatie van deze effecten met het oog op de voltooiing van het eindexamen, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de waarde van het diploma.²

Kort gezegd regelt het ontwerp: (1) het vervallen van de verplichte rekentoets, (2) het recht op het vragen van een herkansing in ten hoogste twee examenvakken en (3) het buiten beschouwing laten van het eindcijfer van één examenvak (niet zijnde een kernvak) in de definitieve uitslag, indien hierdoor de kandidaat zal zijn geslaagd (de zogenoemde wegstreepmaatregel).

3. Onduidelijk is in hoeverre de betrokken stakeholders in het onderwijsveld, zoals de Inspectie van het onderwijs en de middelbare scholen, zijn geraadpleegd bij de totstandkoming van dit ontwerp. Met het oog op het draagvlak van dit voorstel, acht de Raad het van belang dat de toelichting hierop ingaat en adviseert om - indien raadpleging niet heeft plaatsgevonden - dit alsnog te laten plaatsvinden, met vermelding van de uitkomsten van dit overleg.

4. De toelichting geeft aan dat met de voorgestelde wijzigingen de gelijkwaardigheid van de diploma's gewaarborgd zal blijven.³ Ter bevordering van een juiste doorstroming naar het vervolgonderwijs, vraagt de Raad zich af hoe dit gewaarborgd zal worden en adviseert deze vraag in de toelichting te adresseren.

Voorts rijst de vraag of - in verband met het mitigeren van de effecten van de COVID-19-crisis - het noodzakelijk is om tevens een tijdelijke flexibilisering van de regels opgenomen in het Landsbesluit landsexamens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. (AB 2002 no. 91) door te voeren. De Raad vraagt hier aandacht voor.

5. In voorgesteld artikel 2 wordt de zogenoemde wegstreepmaatregel geregeld. Ter vergroting van de leesbaarheid adviseert de Raad om in de opsomming van het eerste lid in onderdeel a, na het woord 'toepassing', een puntkomma alsmede het voegwoord 'en' toe te voegen. Deze toevoegingen kunnen ook plaatsvinden in het tweede lid, onderdeel b, na het woord 'slagen'.

Voorts is in voorgesteld artikel 2, eerste lid, onderdeel b, een gedeelte van een tekst weggefallen. De Raad adviseert om in dit onderdeel het gedeelte dat begint met

---

² Considerans jo. NvT, p. 1.

³ NvT, p. 1.

'36, eerste lid, onderdeel a,' te vervangen door: artikel 36, eerste lid, onderdeel a, van het Landsbesluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o.

In voorgesteld artikel 2, tweede lid, onderdeel b, ware het gedeelte dat begint met 'artikel 36, eerste lid, onderdeel a,' te vervangen door: artikel 36a, eerste lid, onderdelen a, b, en c, van het Landsbesluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o. Dit onderdeel heeft immers betrekking op de m.a.v.o.-kandidaten.

Voor het overige adviseert de Raad om de woorden 'van het Landsbesluit examens v.w.o., h.a.v.o., m.a.v.o.' toe te voegen in de navolgende opgenomen verwijzingen in de tekst van voorgesteld artikel 2: artikel 36, eerste lid, onderdeel b (zie voorgesteld artikel 2, eerste lid, onderdeel a), artikel 35 (zie voorgesteld artikel 2, tweede lid, onderdeel a), en artikel 39, derde lid (zie voorgesteld artikel 2, derde lid).

6. Ingevolge voorgesteld artikel 3 zal het ontwerp in werking treden met ingang van de dag na die van zijn plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba en terugwerken tot 1 mei 2021. Volgens de considerans en de toelichting dient de voorgestelde flexibilisering alleen te gelden voor het schooljaar 2020-2021.⁴ De Raad constateert echter dat het ontwerp niet voorziet in een beperking van de werkingsduur daarvan en adviseert om in de inwerkingtredingsbepaling een vaste datum op te nemen waarop dit ontwerp zal komen te vervallen, dan wel hiervoor een andere voorziening te treffen.

7. De Raad constateert dat de toelichting geen financiële paragraaf bevat en daarmee niet voldoet aan het bepaalde in artikel 6 van de Comptabiliteitsverordening 1989 (CV) (AB 1989 no. 72). Ingevolge artikel 6, eerste lid, van de CV 1989 dient te worden ingegaan op de mogelijke financiële implicaties van de invoering van dit ontwerp voor het Land Aruba. Te denken valt aan de eventuele (extra) inzet van het schoolpersoneel naar aanleiding van de extra herkansingsmogelijkheid, dan wel mogelijke voorlichtingskosten met het oog op de bekendmaking van de tijdelijk gewijzigde examenregels, hetgeen indirect tot meerkosten voor het Land - die de scholen subsidieert c.q. bekostigt - zou kunnen leiden. Geadviseerd wordt om alsnog in de toelichting over de financiële gevolgen voor het Land uit te weiden, alsmede aandacht te besteden aan eventuele uitvoeringslasten die gemoeid zijn met het aanpassen van de diverse (bestaande) examenreglementen naar aanleiding van het ontwerp.

8. Enkele voorstellen tot redactionele verbetering zijn opgenomen in de toelichting.

---

⁴ NvT, p. 2.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en adviseert u te besluiten conform de daarin neergelegde voorstellen, nadat met het vorensta aande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

De Voorzitter,

---

mr. A. Braamskamp

---

mr. F.M. d.l.S. Goedgefrag